

REFORMA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

BROSZURA nr 5. WSPÓŁPRACA PUBLICZNO-PUBLICZNA

Nowe dyrektywy po raz pierwszy ustanawiają wyraźne zasady prawne, określające jakie umowy mogą być zawierane między podmiotami sektora publicznego bez obowiązku przeprowadzania postępowania o udzielenie zamówienia. Przepisy te oparto na orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, przy uwzględnieniu często wyrażanej przez praktyków z branży zamówień potrzeby większej pewności prawa. Zasady te ułatwią w szczególności instytucjom lokalnym i regionalnym wykorzystanie w pełni możliwości współpracy służącej wypełnianiu ich funkcji jak najbardziej efektywnie, dla dobra obywateli.

Reguły zamówień wewnętrznych

Przepisy dotyczące zamówień wewnętrznych („współpracy wertykalnej”) opierają się na podstawowych zasadach wpływających z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości.

- Instytucja zamawiająca może udzielić zamówienia podmiotowi w rodzaju zakładu komunalnego czy miejskiego przedsiębiorstwa oczyszczania z pominięciem postępowania o udzielenie zamówienia, jeśli spełnione są **trzy warunki**:
 - Instytucja zamawiająca musi sprawować nad podmiotem **kontrolę** analogiczną do sprawowanej nad jej własnymi służbami. Oznacza to w praktyce **decydujący wpływ** instytucji zamawiającej, **zarówno na cele strategiczne, jak i na istotne decyzje** danego podmiotu.
 - Kontrolowany podmiot musi prowadzić działalność **głównie na rzecz kontrolującej go instytucji zamawiającej: jego działalność musi w ponad 80 %** polegać na wykonywaniu zadań powierzonych mu przez kontrolującą go instytucję zamawiającą lub inne instytucje;
 - Konieczny jest **brak bezpośredniego udziału kapitału prywatnego** w kontrolowanym podmiocie. Jedynym **wyjątkiem** jest przypadek **prawnego wymogu** udziału partnera prywatnego, pod warunkiem, że nie ma on charakteru kontrolującego bądź blokującego ani nie wywiera decydującego wpływu na podmiot.
- **Kontrola** może być sprawowana
 - samodzielnie przez **jedną instytucję zamawiającą** albo
 - w formie **wspólnej kontroli** przez kilka instytucji zamawiających, na przykład w przypadku stowarzyszenia usług publicznych kontrolowanego przez wszystkie gminy danego rejonu. W przypadku wspólnie sprawowanej kontroli konieczne jest zagwarantowanie, że
 - każda z instytucji zamawiających sprawujących kontrolę jest reprezentowana w organach decyzyjnych kontrolowanego podmiotu;
 - kontrolowany podmiot nie działa w interesie sprzecznym z interesami instytucji zamawiających sprawujących nad nim kontrolę.

Współpraca instytucji zamawiających

Nowe dyrektywy regulują również przypadki, w których instytucje zamawiające zawierają **umowy między sobą**, nie ustanawiając żadnego kontrolowanego przedsięwzięcia („**współpraca horyzontalna**”). Przykładowo, gdy członkowie związku gmin postanowią wykorzystać łącznie swoje zasoby w dziedzinie gospodarki odpadami w taki sposób, że stowarzyszone gminy realizują określone usługi na rzecz wszystkich uczestników współpracy.

W ramach tego rodzaju współpracy instytucje zamawiające mogą udzielać sobie nawzajem zamówień – bez udziału podmiotów prywatnych, o ile spełnione są **następujące warunki**:

- umowa musi **ustanawiać lub wdrażać współpracę** między uczestniczącymi instytucjami zamawiającymi, zmierzającą do realizacji **obowiązkowych usług publicznych** w celu **osiągnięcia wspólnych celów**;
- realizacją tej współpracy **kierują jedynie względy związane z interesem publicznym**;
- **działalność poza ramami współpracy** jest ściśle ograniczona: **działania, których dotyczy współpraca** wykonywane przez uczestniczące instytucje zamawiające na otwartym rynku (poza współpracą), **są ograniczone do poziomu poniżej 20 %**.

Przeniesienie zadania publicznego

Ustalono również, że **dyrektywy nie mają żadnego wpływu na proste przekazywanie uprawnień i obowiązków** związanych z wykonywaniem zadań publicznych między podmiotami publicznymi, o ile nie wiąże się ono ze świadczeniem zobowiązań umownych za wynagrodzeniem. Tym samym zapewniono pożądany poziom przejrzystości i pewności prawa, zwłaszcza dla organów władz lokalnych i regionalnych, które zamierzają łączyć określone zadania publiczne, przenosząc je na odpowiednie stowarzyszenia lub inne struktury publiczne.

Instytucja zamawiająca zamierza udzielić zamówienia innej osobie prawnej będącej wykonawcą

